

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/31/2020
Identifikačné číslo spisu: 7115216400
Dátum vydania rozhodnutia: 24.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7115216400.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v spore žalobkyne M., bývajúcej v A., zastúpenej advokátkou JUDr. Darinou Solárovou, so sídlom v Košiciach, Škultétyho 3 proti žalovaným 1/ Ing. arch. D., bývajúcej v B., 2/ Ing. arch. P., bývajúcemu v B., obaja zastúpení JUDr. Romanom Klimekom, advokátom so sídlom v Pezinku, Radničné námestie 5, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 20C/536/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. februára 2019, sp. zn. 1Co/70/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/, 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1.1. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 27. februára 2019, sp. zn. 1Co/70/2018, potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice II z 26. septembra 2017, č. k. 20C/536/2015-203, ktorým zamietol žalobu žalobkyne o určenie vlastníctva k nehnuteľnosti zapísanej v Katastri nehnuteľností na LV č. XXXXX kat. úz. A., ako 3 izbový byt č. 11 na 3. posch.

vo vchode č. 7 na ulici H., v dome súp. č. XXX, ako aj spoluvlastníckych podielov na spoločných častiach a spoločných zariadeniach a na zastavaných parcelách č. XXX, XXX, XXX a XXX. Stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

1.2. Na základe podaného odvolania žalobkyňou po preskúmaní veci dospel k záveru, že vo veci samej súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie, a to dôkazmi, ktoré účastníci na preukázanie svojich tvrdení označili, takto vykonané dôkazy vyhodnotil postupom zodpovedajúcim úprave § 191 ods. 1 CSP, vec správne právne posúdil a aj vecne správne vo veci rozhodol. Za vecne správne a výstižné považoval odvolací súd aj dôvody prvoinštančného rozsudku, a preto sa v súlade s § 387 ods. 2 CSP obmedzil na konštatovanie tejto správnosti.

1.3. K odvolacím námietkam žalobkyne uviedol, že nebola dôvodná námietka, v ktorej žalobkyňa od procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorý nepripustil ňou navrhovanú zmenu žaloby odvodzovala záver, že súd mal odňať jej procesné právo konať pred súdom v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Tento návrh na zmenu žaloby bol súdu prvej inštancie doručený dňa 26. septembra 2017, teda v deň, keď sa vo veci uskutočnilo posledné pojednávanie. Na tomto pojednávaní súd prvej inštancie vyhlásil do zápisnice uznesenie, ktorým nepripustil zmenu žaloby. Ide o procesné rozhodnutie, proti ktorému v zmysle § 357 CSP nie je prípustné odvolanie, preto nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie toto uznesenie osobitne písomne vyhotovovať a doručovať účastníkom (§ 235 ods. 2 CSP).

Súd teda o tomto procesnom návrhu žalobkyne rozhodol správnym procesným postupom a takto ním nemohlo ani dôjsť k odňatiu práva žalobkyne na konanie pred súdom. Odvolací súd k tejto otázke považoval za potrebné uviesť, že návrh na zmenu žaloby bol podaný po viac ako dvoch rokoch od začatia konania vo veci samej, a to potom, ako o pôvodnom nároku prebehlo v podstate všetko dokazovanie. Bolo zrejmé, že pri zmenenej žalobe by prevažná časť tohto dokazovania nemohla byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe a z tohto pohľadu bol postup súdu prvej inštancie, ktorý zmenu žaloby nepripustil, správny a odôvodnený.

1.4. Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj odvoláciu námietku, v ktorej žalobkyňa namietala nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým zamietol jej nárok na určenie vlastníckeho práva. Súd prvej inštancie v tejto otázke vykonal a následne aj vyhodnotil všetky dôkazy, ktoré žalobkyňa na preukázanie dôvodnosti svojho nároku predložila a odvolací súd

sa zhodol s jeho skutkovými závermi v tom, že takto označenými dôkazmi žalobkyňa nepreukázala svoje vlastnícke právo k označenému bytu. Keďže žalobkyňa vo svojej žalobe a ani počas konania bližšie nekonkretizovala, akým titulom mala nadobudnúť vlastnícke právo k uvedenému bytu, správne postupoval súd prvej inštancie a uvedenú spornú otázku vyhodnocoval na základe žalobkyňou tvrdených skutočností a ňou označených dôkazov. Takýmto titulom nemohla byť kúpa. Pokiaľ sa jedná o nehnuteľnosť pri prevode, je zákonnou podmienkou platnosti kúpnej zmluvy jej písomná forma a pre účinnosť sa vyžaduje aj vklad takejto zmluvy do katastra nehnuteľností. Žalobkyňa nepreukázala, ale ani netvrdila,

že by medzi ňou a žalovanými mala byť uzavretá kúpna zmluva. Na správnosti záveru v tejto otázke nemení nič ani skutočnosť, že žalovaná mala od žalobkyne prevziať sumu 915.000,- Sk. Pri nepreukázaní splnenia podmienok prevodu vlastníckeho práva titulom kúpy, postupoval súd prvej inštancie správne, pokiaľ sa zaoberal aj tým, či dôvodnosť nároku žalobkyne nemôže vyplývať z iného nadobúdacieho titulu. Správne sa preto vysporiadal aj s existenciou podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva žalobkyne titulom vydržania. Za správne považoval odvolací súd jeho závery v tejto otázke, pokiaľ uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala splnenie zákonných podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním v zmysle

§ 134 a nasl. Občianskeho zákonníka. Išlo predovšetkým o nedostatok dobromyseľnosti

pri užívaní bytu počas zákonom predpokladanej doby držby 10 rokov. Na podporu správnosti tohto záveru, považoval odvolací súd za potrebné poukázať na skutočnosť, že súdna prax

sa otázkou dobromyseľnej držby opakovane zaoberala a zaujala v tomto smere názor, že dobrá viera (ako predpoklad oprávnenej držby) je presvedčením nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, keď si prisvojuje určitú vec. Iba samotná detencia k vydržaniu nestačí. Okolnosti, ktoré nasvedčujú v prospech záveru o existencii dobrej viery, sú okolnosti týkajúce sa tiež právneho dôvodu nadobudnutia (titulu). Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom ku všetkým okolnostiam v dobrej viere, že mu vec patrí, treba posudzovať nielen zo subjektívnych predstáv držiteľa, ale aj objektívnych hľadísk viažucich sa k právnemu dôvodu, z ktorého sa odvodzuje vznik práva. Dobrá viera oprávneného držiteľa, ktorá je daná so zreteľom na všetky okolnosti, sa musí vzťahovať aj na titul, na základe ktorého mohlo držiteľovi mohlo vzniknúť vlastnícke právo. Tento titul nemusí byť vždy daný. Postačí, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že tu takýto titul je. Nie je vylúčené, aby k vydržaniu vlastníckeho práva došlo na základe putatívneho právneho titulu. Je ale potrebné posúdiť, či držiteľ pri bežnej opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu prejednávaneho prípadu vyžadovať, nemal po vydržaciu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí. O dobromyseľnosti možno hovoriť tam, kde držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedliteľný. Ospravedliteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu,

že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti

konkrétneho prípadu od každého požadovať. Omyl môže byť nielen skutkový, ale aj právny. Právny omyl spočíva v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych dôsledkov právnych skutočností. Pre účely v prejednávanej veci bolo treba osobitne zdôrazniť, že omyl držiteľa vychádzajúci z neznalosti alebo nedokonalkej znalosti celkom jednoznačného a zrozumiteľného ustanovenia zákona je právny omyl neospravedliteľný. Neznalosť jasného, zrozumiteľného a nesporného ustanovenia zákona neospravedlňuje - pri zachovaní obvyklej opatrnosti sa totiž predpokladá, že každý sa oboznámi so zákonnou úpravou právneho úkonu, ktorý má v úmysle urobiť. Dobrá viera držiteľa sa musí vzťahovať na všetky skutočnosti, ktoré majú za následok nadobudnutie veci alebo práva, ktorá je predmetom držby, teda aj na existenciu platnej zmluvy o prevode nehnuteľnosti. Pokiaľ niekto vstúpil do držby nehnuteľnosti po 01.04.1964

na základe zmluvy o prevode nehnuteľnosti, ktorá nebola uzavretá v písomnej forme, nemohol byť so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu nehnuteľnosť patrí a v zmysle § 130 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka nemôže byť držiteľom oprávneným.

Na základe ústnej zmluvy o jej prevode nemohol byť vzhľadom na všetky okolnosti v dobrej viere, že je vlastníkom veci, i keď bol subjektívne presvedčený, že takáto zmluva na originálne nadobudnutie vlastníckeho práva postačuje. Držba nehnuteľnosti opierajúca sa o ústnu zmluvu, nemôže viesť k vydržaniu nehnuteľnosti (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.01.2015, sp. zn. 4Cdo/361/2012).

2. Proti rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorá jeho prípustnosť odôvodnila s poukazom na § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods.1 písm. a./, b. /c./ CSP, pretože:

„ žalobkyni bola odňatá možnosť riadne konať pred súdom a súdy oboch inštancií sa odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe.“ Žiadala rozsudok krajského súdu zrušiť a vec vrátiť

na ďalšie konanie alebo zmeniť a uložiť povinnosť žalovaným uzavrieť so žalobkyňou kúpnu zmluvu k označenej nehnuteľnosti. Vytýkala súdom nižších stupňov formalistický postup v konaní a nedostatok snahy vyriešiť spor zmierom medzi stranami, vzhľadom na obsah nároku a vzťahy strán. Poukázala na to, že súdy neodpovedali na všetky kladené otázky medzi stranami sporu, a z tohto pohľadu mala za to, že obe ich rozhodnutia sú nedostatočne odôvodnené.

Vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku citovala viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré sa vyjadrovali k nesprávnemu procesnému prístupu, ktorý môže viesť k odňatiu prístupu k súdu.

3. K dovolaniu sa písomne vyjadrili žalovaní, ktoré ho navrhli ako neprípustné odmietnuť podľa § 447 písm. c/ a § 447 písm. f/ CSP, keď mali za to, že procesné práva žalobkyne v konaní neboli porušené a prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nevymedzila dovolateľka prípustnými dôvodmi, žiadali súčasne priznať náhradu trov dovolacieho konania.

4. Dovolateľka vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaných poukázala na to, že rozhodnutie dovolacieho súdu by malo byť významné vo vzťahu k súdnej praxi a dovolací súd má poznať vlastnú judikatúru.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427

ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429

ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP.

7.1. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

7.2 Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8.1. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

8. 2. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Najvyšší súd zastáva názor, podľa ktorého, ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou strany vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (porovnaj tiež rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, sp. zn. 1VCdo/2/2017, ako aj uznesenia najvyššieho súdu, sp. zn. 8Cdo/86/2017, sp. zn. 6Cdo/149/2017).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod (1Cdo/17/2019, 2Cdo/225/2018, 3Cdo/142/2018, 4Cdo/10/2018, 5Cdo/9/2019, 7Cdo/1/2018, 8Cdo/94/2018). V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11.1. Dovolateľka v prvom rade vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11.2. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 420 písm. f/ CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017, 8Cdo/85/2018). Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu; je ním len samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (1Cdo/228/2017, 2Cdo/220/2017, 3Cdo/110/2017, 4Cdo/128/2017, 5Cdo/45/2018, 7Cdo/35/2018, 8Cdo/56/2017, 1VCdo/2/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval ústavný súd (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018), nezistil však žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní, nemajúci oporu v zákone.

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúci je výlučne záver dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017, 9Cdo/7/2020).

14. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní došlo k odňatiu jej možnosti konať pred súdom.

15. V danom prípade žalobkyňa v súvislosti s vadou § 420 písm. f/ CSP namieta najmä (podľa trochu chaotického a zmätočného obsahu dovolania, dovolací súd v tejto súvislosti musí poukázať na čl. 11, ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku) nepripustenie zmeny žaloby, nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, keď súdy jej neodpovedali na všetky kladené otázky, ktoré boli medzi stranami sporné.

16. K tejto námietke žalobkyne dovolací súd uvádza, že s postupom súdu prvej inštancie, ktorý zamietol návrh na zmenu žaloby, sa riadne vyporiadal v rozhodnutí odvolací súd vo svojom rozsudku (bod 8.), s ktorými dôvodmi sa dovolací súd plne stotožňuje. Postupom lege artis zo strany súdu nemôže prísť k odňatiu možnosti konať pred súdom.

17.1. Pokiaľ dovolateľka namieta nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje na svoju ustálenú rozhodovaciu prax, v zmysle ktorej namietaný nedostatok odôvodnenia bez ďalšieho (až na výnimky) nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (pozri R 2/2016). V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre záver, že (ne)odôvodnenie rozsudku spĺňa atribúty, ktoré sa týkajú výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

17.2. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím prvoinštančného súdu, nemožno považovať za neodôvodnený. V prejednávanej veci sa odvolací súd v odôvodnení svojho dovolaní napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci. Odvolací súd konštatoval správnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v podstatných bodoch naň odkázal. Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami (body 8. a 9. rozsudku).

Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje

rozhodnutia podľa predstáv dovolateľky. Žalobkyňa tak neopodstatnene namietala existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

17.3. Najvyšší súd dopĺňa, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000, ako aj na rozhodnutia 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017, 9Cdo/7/2020). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Rovnako prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

18. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto dovolanie v tejto časti ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

19. Žalobkyňa ďalej namietala, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP. K tomu dovolací súd uvádza nasledovné:

20. Dovolateľ, ktorý vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 CSP, zaťažuje procesnú povinnosť jednoznačným a určitým spôsobom zadefinovať tzv. dovolaciu otázku, ktorú odvolací súd riešil nesprávne (m. m. 1Cdo/162/2018, 3Cdo/141/2018, 4Cdo/37/2017, 5Cdo/190/2018, 8Cdo/14/2018) a zároveň uviesť, ktorý z predpokladov uvedených v tomto ustanovení zakladá prípustnosť ním podaného dovolania (1Cdo/150/2018, 2Cdo/185/2018, 3Cdo/52/2017, 7Cdo/50/2018, 8Cdo/130/2018). Tejto požiadavke zodpovedá i povinnosť vyjadrená v § 429 CSP v spojení s čl. 11 ods. 2 Základných princípov CSP. Splnením týchto procesných povinností vytvára pre dovolací súd podklad, ktorý je nevyhnutne potrebný pre posúdenie prípustnosti dovolania a prípadne (pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je prípustné) tiež pre zameranie meritórneho dovolacieho prieskumu.

21. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Je potrebné však zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť výlučne iba tá právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie.

21.1. Pokiaľ v dovolaní absentuje vyššie uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (1Cdo/150/2018, 2Cdo/185/2018, 3Cdo/74/2017, 4Cdo/235/2016, 5Cdo/16/2017, 6Cdo/6/2018, 7Cdo/254/2018, 8Cdo/191/2018).

21.2. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa ustálila na názore, podľa ktorého sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP (m. m. 3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017, 9Cdo/8/2020).

22. Dovolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, v ktorom absentuje odôvodnenie tak namietaného odklonu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), tak uvedenie otázky právneho významu, ktorá nebola dosiaľ v rozhodnutiach dovolacieho súdu riešená

(§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), ako aj poukázanie na rozhodnutia, ktorými dovolací súd rozhodoval v predmetnej právnej otázke rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP), obsahovo a významovo nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP. Dovolateľ sa nemôže „zbaviť“ svojej povinnosti riadneho uvedenia dôvodov len citovaním príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku.

23. Z uvedeného je zrejmé, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecnej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

24. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že argumentácia dovolateľky, týkajúca sa § 421 ods. 1 CSP, je nedostatočná a nie je v podanom dovolaní vymedzená spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP. Uzavrel preto, že na podklade dovolania žalobkyne nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v tejto časti odmietol podané dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP,

v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

25. Najvyšší súd na základe uvedeného, dovolanie žalobkyne, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ CSP), a ktorého dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP (§ 447 písm. f/ CSP), odmietol.

26. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.